

Interprovinciaal Overleg
van, voor en door provincies

A hand in a blue sleeve holds a light-colored folder. The folder features a coat of arms and the text 'DERDE DINSDAG IN SEPTEMBER' in a large, light, sans-serif font. The background is a collage of geometric shapes in shades of blue and orange.

DERDE DINSDAG
IN SEPTEMBER

AmbtelijkeAnalyse Prinsjesdag 2022

VERSIE: 20 SEPTEMBER 2022

Interprovinciaal Overleg

Gezamenlijke provincies

[WWW.IPO.NL](http://www.iponl.nl)

Troonrede

koning begon zijn rede met de constatering dat wij leven in een tijd van tegenstrijdigheden en onzekerheid. Hij constateert dat grote veranderingen onvermijdelijk zijn: Niemand kan voorspellen hoe de wereld eruit ziet als de kinderen van nu zelf kinderen hebben. Maar het zal anders zijn, want onze huidige manier van leven stuit op economische, sociale en ecologische grenzen. Dat vergt een andere economie en arbeidsmarkt. Een andere omgang met ruimte en natuur. Andere manieren van wonen, werken, ondernemen en reizen. En andere vormen van samenleven.

Over de daadkracht daarbij doet hij ogenschijnlijk zelf tegenstrijdige uitspraken. Zo noemt hij bij aanvang: Toch mogen we houvast ontleen aan de manier waarop ons land in het verleden stapsgewijs grote veranderingen heeft doorgemaakt. Die geleidelijkheid is wezenlijk. Niet alles kan en hoeft tegelijk, ook niet in het hier-en-nu. Hij eindigt met: Laat ons in deze onzekere tijd hoop en hernieuwd vertrouwen putten uit de wetenschap dat maatschappelijke vernieuwing in ons land altijd stapsgewijs en door samenwerking wordt bereikt. Zo was dat in het verleden, zo is het ook nu.

Bij klimaat en energie zit er echter meer haast op: Ondertussen moet het oog gericht blijven op de langere termijn, want de toekomst wacht niet. Het streven naar 60% minder CO₂-uitstoot in 2030 vraagt nu om actie. Het kabinet richt zich op een snelle verduurzaming van de industrie, op meer windenergie en groene waterstof, en op een nieuwe rol voor kernenergie. Ook bij de woningbouw is die urgentie er: Het kabinet trekt de regie over de volkshuisvesting en ruimtelijke ordening weer naar zich toe. De Nationale Woon- en Bouwagenda formuleert een ambitie van 900.000 nieuwe woningen

tot en met 2030. De praktijk is weerbarstig, maar de urgentie is hoog en daarom is een versnelling in de woningbouw dringend noodzakelijk. Samen met provincies, gemeenten, woningbouwcorporaties en de bouwsector wil het kabinet die versnelling realiseren, inclusief de bijbehorende infrastructuur en vervoersmogelijkheden.

Dit was gelijk het enige moment dat mobiliteit genoemd werd (ondanks de grote ontwikkelingen die aanstaande zijn bv in de luchtvaart).

In zijn blokje over stikstof zei de koning dat het kabinet al het mogelijke zal doen om een breed draagvlak te krijgen voor de aanpak van het stikstofprobleem. De kringlooplandbouw stelde hij centraal: de omslag naar kringlooplandbouw vraagt veel, maar biedt boeren perspectief op een goede toekomst en een fatsoenlijk inkomen. Het is belangrijk om komend jaar voldoende tijd te nemen voor de precieze uitwerking per gebied. Soms zal een andere bedrijfsvoering uitkomst bieden, soms nieuwe technologie, soms bedrijfsverplaatsing, en soms zal uitkoop de beste optie zijn. Ook banken, veevoerfabrikanten, supermarkten en consumenten hebben een eigen verantwoordelijkheid. Het komende jaar werkt het kabinet met alle partijen verder aan gezamenlijke oplossingen.

De provincies werden slechts eenmaal genoemd. Opvallend was dat ze bij asielbeleid niet werden genoemd, terwijl juist steeds meer van provincies wordt verwacht in het toezicht: Het kabinet rekent zich [het tekort aan opvangplekken] aan en werkt met gemeenten en andere betrokken organisaties aan oplossingen.

Veel aandacht bij economie voor het MKB dat hard geraakt wordt door de energieprijzen en tekort

aan arbeidskrachten. Ook noemt de koning als belangrijk: een aantrekkelijk vestigingsklimaat, ruimte voor de topsectoren en innovatieve start-ups, en het benutten van alle kansen die digitalisering biedt.

Ook cultuur (in eerdere troonredes wel eens vergeten) kreeg een prominente plek: Maar in wezen gaat het steeds om de kwaliteit van onze samenleving. In dat streven is een bruisende en voor iedereen toegankelijke culturele en creatieve sector onmisbaar. Het culturele leven is in de coronaperiode hard geraakt. Het kabinet investeert daarom in herstel, vernieuwing en groei, want cultuur confronteert, maakt moeilijke zaken bespreekbaar en verbindt mensen.

Het was de langste troonrede van deze koning, waarmee hij behalve de gewoonlijke gang langs de departementen uitgebreid stilstond bij de sentimenten in de samenleving.

Inhoudsopgave

Ruimtelijke Ontwikkeling Water en Wonen	6
Regionale Economie	7
Vitaal Platteland	8
Mobiliteit	9
Cultuur	12
Milieu, Toezicht en Handhaving	13
Klimaat en Energie	16
Kwaliteit Openbaar Bestuur	17
Financiën	18
Werkgeverszaken	19
Digitalisering	22

Peter Jasperse
Programmamanager
ROWW

Ruimtelijke Ontwikkeling Water en Wonen

De begroting van BZK bevestigt op hoofdlijnen de rol van provincies in de ruimtelijke ordening die al door minister Hugo de Jonge eerder was gecommuniceerd. Hij verlangt en verwacht veel van provincies komend jaar, zowel bij woningbouw als het ruimtelijk arrangement. Zo zullen de provincies in de komende maand komen tot wederkerige bestuurlijke afspraken over aantallen te realiseren woningen, het aandeel betaalbare woningen daarin en het aandeel sociale woningbouw en het opschroeven van het bouwtempo. Provincies verlangen van het kabinet voor de succesvolle realisatie van de woningbouwopgave dan wel dat de benodigde condities daarvoor zijn ingevuld. De praktijk is immers weerbarstig, maar de provincies voelen ook de urgentie en daarom ambiëren ook provincies een versnelling in de woningbouw. Het kabinet wil samen met provincies, gemeenten, woningbouwcorporaties en de bouwsector die versnelling realiseren, waarbij de bijbehorende infrastructuur en vervoersmogelijkheden voor provincies één van de belangrijke voorwaarden is.

Met deze aanpak kan ook het urgente vraagstuk van huisvesting van asielzoekers een stimulans krijgen. Uit de begroting van J&V valt niet duidelijk op te maken of het afgesloten akkoord in augustus volledig zijn vertaalslag heeft gekregen wat betreft de provinciale financiën. Volgend jaar komen de provincies met een provinciaal ruimtelijk arrangement met heldere afspraken en investeringsbeslissingen, die leiden tot een aangescherpte NOVI. Water en bodem zullen we daarbij als onderlegger benutten, omdat het watersysteem tegen zijn ecologische grenzen aanloopt: de droogte van dit jaar en de wateroverlast vorig jaar drukken ons wederom met de neus op de feiten. Het transitiefonds stikstof maakt het mogelijk om de wateropgave te financieren voor het landelijke gebied, maar tot nu toe ontbreekt de mogelijkheid om klimaatadaptatie uit de Woningbouwimpuls te financieren. Voor ondermeer het uitvoeren van Kaderrichtlijn Water (KRW)-maatregelen wordt (naast stikstof en klimaat) in totaal 504 miljoen euro versneld vrijgemaakt uit het transitiefonds.

Mirjam Maasdam
Programmamanager
Regionale Economie

Regionale Economie

Het kabinet streeft naar betere toegang tot financiering en ondersteuning voor het MKB. Provincies pleiten hier ook voor en hebben samen met het ministerie en maatschappelijke partijen al het initiatief genomen op ondermeer het terrein van digitalisering, circulaire economie en vrijetijdseconomie om het aanbod kaart te brengen en dit te gebruiken als basis om tot een aanbod te komen dat vanuit de vraag van het MKB redeneert. Provincies pleiten voor structurele financiering van structurele taken in deze EZK bouwt voort op de samenwerking met de provincies op onder andere het Missiegedreven Topsectoren en Innovatiebeleid. Het wordt herijkt in 2023. Provincies hebben aangegeven dat het accent daarbij verschoven dient te worden richting valorisatie en aanhaking van het MKB in de regio. Hiervoor is het MIT (MKB) het van belang. Provincies hierbij echter niet meer mee n gaan in de standaard 50/50% co-financiering. Het Rijk ziet kansen nu de ROM's een landsdekkende structuur hebben. De kansen liggen in het samenhangend investeren over de regio's heen. Hiervoor trekken ze structureel ruim €1 miljoen per jaar uit. Voor een wezenlijk uitbreiding van de taken van de ROM's geldt voor de provincies dat dit nooit ten koste mag gaan van de regionale inbedding van de ROM's en dat in voldoende (langjarige) financiering moet worden voorzien. De schaarste aan arbeidskrachten bemoeilijkt een voortvarende aanpak van maatschappelijke uitdagingen. Het verbeteren van de afstemming tussen vraag naar en aanbod van arbeidskrachten is nodig. In verschillende provincies zijn al goede ervaringen opgedaan met regionale Human Capital Agenda's. Provincies bepleiten een dergelijke regionale aanpak in aanvulling op de sectorale HCA's.

Er komt een programma werklocaties. Provincie zijn hierbij betrokken. In het programma werklocaties moeten volgend jaar keuzes vallen; provincies maken zich zorgen over het hoge tempo dat voor dit proces aan de dag wordt gelegd en daarmee de te betrachten zorgvuldigheid.

Een nationale programma Circulaire Economie is een mooie stap, maar we zijn er daarmee nog niet om de doelen van 2030 en 2050 te behalen. De provincies roepen het Rijk op om de samenwerking op te zoeken met alle betrokken partijen om zo kennis en ervaringen te delen

Goed dat er een visie wordt opgesteld voor de digitale economie. Er is expliciete aandacht voor de digitalisering van het MKB, waarbij de provincies het van belang vinden dat de bestaande goedlopende instrumenten zoals de digitale werkplaatsen bestendigd worden. Van belang is dat ook in 2023 weer stappen worden gezet om te zorgen dat alle delen van Nederland robuust, snel en veilig internet krijgen. Hier zijn echter geen middelen voor beschikbaar gesteld.

Mark Hoevenaars
Programmamanager
Vitaal Platteland

Vitaal Platteland

We herkennen de afspraken die recent zijn gemaakt over onder andere het versnellingspakket, de voorbereiding van de gebiedsprogramma's en de forse bijdrage met het transitiefonds (24,3 mld) terug in de begroting LNV. De begroting duidt enkele trajecten die komend jaar belangrijk worden, zoals het opstellen van het NPLG, implementatie GLB vanaf 2023 en de Agenda Natuurinclusief. Ook stelt het Kabinet 250 mln beschikbaar voor de legalisatieopgave van de PAS-melders. Opvallend is dat de begrotingstekst ten aanzien van mest/derogatie nog niet is aangepast op basis van de laatste ontwikkelingen. Tegelijkertijd is de begroting onduidelijk over het perspectief landbouw, en het moment waarop duidelijkheid bestaat over de inzet op kringlooplandbouw. Voor gebiedsprocessen hebben provincies hiervoor op korte termijn duidelijkheid nodig. De Rijksbegroting spreekt over definitieve integrale gebiedsprogramma's in 2023, wat schuurt met de inzet dat gebiedsprogramma's een iteratief en adaptief karakter hebben.

Astrid Weij
Programmamanager
Mobiliteit

Mobiliteit

'Investeren in nu en later' heet de miljoenennota. Deze is ook van toepassing op Mobiliteit. In de troonrede is bij alle drie de majeure opgaven gerefereerd naar mobiliteit. De economische, sociale en ecologische grenzen vragen een andere manier van wonen en reizen. Dit vergt extra investeringen in duurzame vormen van infrastructuur en bereikbaarheid. De beleidspunten zijn niet verrassend. De uitgesproken ambities door de koning vinden echter nog niet integraal hun weg naar de begroting. De begroting biedt haakjes voor investeringen in gedrag en fiscale maatregelen ondanks dat er geen aandacht is voor spreiden en mijden en het potentieel van Betalen naar Gebruik, die door het huidige kabinet nog niet ten volle wordt benut. Verder is er geen aandacht voor de multimodale reis, publieke mobiliteit, vervoersarmoede en het belang van Regionale Mobiliteitsprogramma's, ondanks de potentie.

De overbrugging van de stand van zaken van het OV nu, naar het vastgestelde TBOV40 wordt gemist. Er is geen aandacht voor grote OV knelpunten en langere termijn van het OV. Het vangnet blijft teleurstellend. Het voorgenomen beleidsprogramma om tot die visie te komen is niet meer toereikend. De huidige vraagstukken zijn niet voorzien. De TVOV23 draagt hieraan wellicht bij maar is gezien de omvang van de huidige problematiek niet toereikend om het OV weer op een structureel groeipad te brengen. Daarom is er dringend behoefte aan een aanvullend beleidspakket om de visie TBOV40 de komende jaren alsnog tot stand te brengen.

Het is positief dat het kabinet verkeersveiligheid als prioriteit ziet. Als we echt verschil willen maken zal er echter meer moeten gebeuren dan voortzetting van het huidige beleid met de daarvoor in 2020 beschikbaar gestelde middelen. Verder zijn provincies positief over een actieprogramma waterstof en de uitrol van waterstoftankstations. Opschalen, de keten sluiten en een voldoende financiële impuls zijn hiervoor nodig. De inzet om samen met medeoverheden het Nationaal Toekomstbeeld Fiets uit te werken wordt omarmd. Jammer is echter dat daar geen middelen voor zijn gereserveerd. Als schaduw over de begroting zijn de stijgende prijzen en schaarste aan materiaal en middelen (geld en menskracht) met als mogelijk gevolg dat 'investeren in nu en later' onder druk komt te staan.

Floor van Spaendonck
Programmamanager
Cultuur en Erfgoed

Cultuur

De waarde van de cultuursector voor de kwaliteit van de maatschappij, verbinding en sociale cohesie wordt door de Koning in de troonrede benoemd; “Het is onvermijdelijk dat beleidsvoornemens vaak in geld, cijfers en jaartallen worden uitgedrukt. Maar in wezen gaat het steeds om de kwaliteit van onze samenleving. In dat streven is een bruisende en voor iedereen toegankelijke culturele en creatieve sector onmisbaar. Het culturele leven is in de coronaperiode hard geraakt. Het kabinet investeert daarom in herstel, vernieuwing en groei, want cultuur confronteert, maakt moeilijke zaken bespreekbaar en verbindt mensen.” Na lezing van de miljoenennota merken we voor cultuur en erfgoed op dat:

- De uitgaven cultuur stijgen over alle jaren door de investeringen uit het coalitieakkoord met 200 miljoen per jaar. De investeringen komen ten goede aan innovatie en digitale transformatie, Bibliotheken, Erfgoed, Arbeidsmarkt en makers en Educatie en Participatie. Hierover volgen de details in de hoofdlijnenbrief die medio oktober 2022 naar de kamer wordt verstuurd.
- De cultuursector zal meeprofiteren met de extra inzet voor MKB en de arbeidsmarktpositie voor zzp'ers.

Hugo van de Baan
Programmamanager
MTH

Milieu, Toezicht en Handhaving

Het kabinet zet in op versterking van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Hiertoe geven Rijk, provincies en gemeenten gezamenlijk uitvoering aan een programmaplan van het interbestuurlijke programma (IBP) versterking VTH-stelsel. In de begroting is hiervoor € 18 miljoen opgenomen, welke middelen voor 2023 via een SPUK zullen worden uitgekeerd. De provincies vinden het belangrijk dat wordt geïnvesteerd in kennisontwikkeling en kennisdeling bij omgevingsdiensten. Echter, om toekomstige taken uit te voeren met robuuste omgevingsdiensten waar data en kennis op orde zijn, is structurele financiering noodzakelijk die naar verwachting meer bedraagt dan de huidige € 18 miljoen die hiervoor jaarlijks in het coalitieakkoord is uitgetrokken. Hoeveel hiervoor extra nodig is kan onder andere volgen uit de uitwerking van het IBP.

IenW is gestart met het opstellen van het Nationaal Milieuprogramma (NMP) en komt met concrete doelen voor een gezonde, schone en veilige leefomgeving. Deze doelen ondersteunen wij. We leveren graag een actieve bijdrage aan het opstellen en verder invullen en concretiseren van het NMP, zodat we hier als één overheid mee aan de slag kunnen.

IenW erkent dat een integrale samenhangende aanpak op stoffen noodzakelijk is. Vanuit de gezamenlijke provincies voeren we daar al geruime tijd een lobby op. We missen in de IenW begroting het belang van bronmaatregelen voor Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).

De IenW begroting geeft aan €15 miljoen beschikbaar te stellen in 2023 om uitvoering te geven aan het Rijksbrede programma Circulaire Economie voor o.a. het stimuleren van kennisontwikkeling. Dit biedt mogelijk kansen voor kennisontwikkeling in het kader van de IPO bouwstenenvisie VTH-CE.

IenW werkt in 2023 verder aan de omgevingsveiligheid, zodat activiteiten met gevaarlijke stoffen in de industrie of in het vervoer op een veilige manier kunnen plaatsvinden. Provincies maken zich zorgen over de vorm waarin dit nu gebeurt en het gebrek aan handvatten voor handhaving.

Interprovinciaal Overleg
van, voor en door provincies

Hugo van de Baan
Programmamanager
Klimaat & Energie

Klimaat en Energie

De provincies steunen de ambities van het kabinet ten aanzien van klimaat en energie. Het is goed te constateren dat het kabinet gebruik blijft maken van het klimaatfonds terwijl ook wordt gewaardeerd dat de budgetten binnen de miljoenennota in lijn zijn met de eerdere ambities uit het klimaatakkoord. Het is van belang dat er het komende jaar aandacht blijft bestaan voor de verdere ontwikkeling van elektriciteitsnetten, hernieuwbare energie op land, duurzame waterstof, wind op zee, groen gas en warmtenetten. Het is goed te constateren dat er meer middelen uit de SDE beschikbaar komen voor energie-infrastructuur in de vorm van zowel warmtenetten, groen gas als waterstof. De provincies spelen een belangrijke rol in de uitvoering in de regio. We onderschrijven de constatering dat het NP-RES op de goede weg is met de uitvoering van de afspraken. IPO is verheugd dat rijk vanuit Klimaatfonds in afwachting van instellingswet alvast middelen inzet voor waterstof en wijst in dat verband op belang van regionale distributie van waterstof vanuit het vormgeven van het landelijke transportnet naar 6e Cluster-bedrijven en tankstations. Overeenkomstig recente toezeggingen van de Minister van K&E wil het IPO graag samenwerken met het rijk om tot realisatie van zulke regionale distributie te komen. Recent hebben provincies en gemeenten met het Rijk overkoepelende interbestuurlijke afspraken gemaakt over de uitvoering van het Klimaatakkoord. Om tot verdere uitvoering van de verschillende plannen te komen dienen er komend jaar uitvoeringsgelden beschikbaar gesteld te worden die op de juiste plek terecht komen. Om de doelstellingen uit het klimaatakkoord te realiseren dienen er aanvullende maatregelen genomen te worden zodat de ambities vertaald kunnen worden in daadkracht.

Nederland pleit voor meer Europese samenwerking

Om een vuist te maken en effectief gas te besparen, moeten alle lidstaten zich inspannen en elkaar waar mogelijk helpen. Belangrijke vraag voor de interventies op de energie en gasmarkt is hoe die met instemming van alle EU-lidstaten moeten worden vormgegeven. Saillant detail, de maatregelen die

Nederland voorstelt, zoals het prijsplafond op energie zijn gebaseerd op het nog te bereiken akkoord over een 'noodinterventie' voor de hoge energieprijzen in de Europese Energieraad van 30 september a.s. Waar normaliter het Europees Parlement meebeslist over dergelijke maatregelen, denkt de EC na om een noodprocedure te starten waardoor snel beslist kan worden, maar zonder het Europees Parlement. Het is afwachten hoe de Europese kaders er uiteindelijk uitzien en wat Brussel eind september zal besluiten.

Kwaliteit Openbaar Bestuur

De samenleving staat voor tal van grote maatschappelijke opgaven die vanwege hun onderlinge samenhang complex en urgent zijn. Het ministerie van BZK wijst er op dat een gezamenlijke inzet van gemeenten, provincies, waterschappen en het rijk nodig is om de maatschappelijke opgaven effectief op te kunnen pakken. Het is positief dat er aandacht is voor gestructureerde afstemming met medeoverheden, maar tegelijkertijd vragen we ook aandacht voor de rol van het ministerie van BZK bij de gestructureerde coördinatie tussen de departementen.

Om de gezamenlijke inzet te richten kondigt BZK een Beleidsagenda versterken bestuur aan. Welke thema's hierin centraal staan is nu nog niet duidelijk. Positief is wel dat in het kader van de beleidsagenda in ieder geval de Uitvoerbaarheidstoets decentrale overheden (Udo) wordt genoemd. Doel van de Udo is om aan de voorkant beter inzichtelijk te maken wat de effecten voor medeoverheden zijn van nieuw beleid van het Rijk, om op die manier taken en middelen beter in balans te brengen.

We vinden het positief dat er in de begrotingsstukken daarnaast aandacht is voor democratische vernieuwing, de ontwikkeling van regionale kennis- en leernetwerken en leren tussen gebieden in het kader van het Regio Deals. Bovendien hechten we aan een sterke positie van de minister van BZK om 'rust, reinheid en regelmaat' in het interbestuurlijke samenspel te bevorderen. Hier is in de begrotingsstukken aandacht voor, bijvoorbeeld door de minister van BZK als sluitstuk aan te wijzen om wetsvoorstellen die medeoverheden raken mede te ondertekenen.

Tot slot, we moeten niet in de valkuil trappen dat we alleen maar papieren tijgers produceren. Juist de huidige tijd vraagt om nadrukkelijke aandacht voor uitvoering van interbestuurlijke afspraken in de praktijk. We moeten van denken naar doen en ook in de uitwerking van de beleidsagenda vragen we daar (blijvend) aandacht voor.

Bert Jansen
Programmamanager
Financiën

Financiën

In aanloop naar een nieuwe financieringssysteem voor gemeenten en provincies vanaf 2026 wordt eenmalig 1,1 miljard euro beschikbaar gesteld voor het Gemeentefonds, Provinciefonds en BTW-compensatiefonds. Het provinciedeel hiervan bedraagt € 100 miljoen. In tegenstelling tot het gemeentefonds is het volumedeel van het accres tot en met 2025 voor het Provinciefonds niet bevroren en is daarom op de reguliere wijze berekend. In 2022 neemt het accres af door lagere rijksuitgaven. In 2023 t/m 2025 neemt het accres echter weer toe door hogere rijksuitgaven. De daling van de rijksuitgaven in 2022 komt grotendeels door onderuitputting en uitgaven die naar latere jaren worden doorgeschoven. De stijging van de rijksuitgaven in latere jaren komt voornamelijk door hogere loon- en prijsontwikkeling en hogere uitgaven als gevolg van het koopkrachtpakket waar het kabinet toe besloten heeft. Omdat het IPO heeft aangegeven niet in te stemmen met de bevrozing van het accres op niveau 2022 zal komende jaren het accres meebewegen met de rijksuitgaven. Voor de jaren 2022-2025 wordt het accres neerwaarts bijgesteld met 35,2 miljoen per jaar.

Per saldo ontvangen de provincies hierdoor over tot en met 2025 in totaal € 140 miljoen minder. Het niet bevroren van het volume-deel accres over de periode 2022-2025 lijkt tot hogere inkomsten Provinciefonds te leiden dan uit de Voorjaarsnota 2022 blijkt. De omvang hiervan wordt duidelijk in de september-circulaire 2022 Provinciefonds (nog niet beschikbaar).

Werkgeverszaken

De aangekondigde plannen gaan om bekende, eerder aangekondigde zaken die zien op de hervorming van de arbeidsmarkt. De cao Provinciale sector, HR beleidsprocessen en de agenda van het ZPW zijn al aangesloten op deze lopende meerjarenplanning van het kabinet. Verbeteren van de koopkracht is het tweede grote thema in de Kabinetsplannen.

De eerder aangekondigde verhoging van het minimumloon in drie fasen wordt versneld doorgevoerd met een verhoging van 10% van het minimumloon per 1 januari 2023. In het cao-akkoord Provinciale sector 2022-2023 is een bodembedrag van 2184 euro per maand afgesproken; dit is gebaseerd op een minimumloon van 14 euro per uur. Dit bedrag ligt ruim boven het nieuw te gelden wettelijk minimumloon. Ook met de in het cao-akkoord overeengekomen loonsverhogingen dragen we bij aan koopkrachtbehoud. Het kabinet geeft verder onder meer aan na te denken over de toekomst van het hybride werken. Het kabinet zal in 2023 een beleidsagenda uitwerken met als doel de voor- en nadelen van thuiswerken te balanceren. Hierbij worden thema's als duurzaamheid en digitalisering meegenomen. Dit sluit aan op de ontwikkelingen in onze sector: In het kader van de uitwerking van de afspraken uit het cao-akkoord Provinciale sector 2022-2023 is aandacht voor tijd – en plaatsbewust werken en duurzaam reizen. Dit sluit tevens aan op de werkgeversvisie 2025 waarin ook digitalisering een pijler is. In het belastingplan 2023 is verder het voornemen opgenomen om het maximum van de onbelaste reiskostenvergoeding per 1 januari 2023 te verhogen van €0,19 tot € 0,21 per kilometer. Per 1 januari 2024 zal het maximum vervolgens verder worden verhoogd naar € 0,22 per kilometer. T.a.v. de thuiswerkvergoeding is geen extra verhoging voorgesteld.

Een wetsvoorstel tot wijziging van de Participatiewet moet het voor werkgevers eenvoudiger maken om mensen uit deze doelgroep in dienst te nemen en te houden. Met het oog op de banenafpraak staan we hier positief tegenover.

Tot slot is er aandacht voor politiek ambtsdragers en weerbaar bestuur. Zo wordt subsidie aangekondigd voor beroepsgroepen van politiek ambtsdragers om te zorgen dat er voldoende goed toegeruste politieke ambtsdragers beschikbaar zijn en blijven en wordt met het programma Weerbaar bestuur ingezet op meer weerbaarheid en veiligheid van decentrale politieke ambtsdragers en de ambtelijke organisaties.

Interprovinciaal Overleg
van, voor en door provincies

Marten Tilstra
Programmamanager
IDA

Digitalisering

Terecht geeft het kabinet aan dat digitalisering kansen biedt voor de maatschappelijke opgaven van de overheid. Dat geldt in het bijzonder voor de transities in de fysieke leefomgeving waar provincies voor staan (energietransitie, woningbouwopgave en stikstofproblematiek). Om de schaarse ruimte optimaal te benutten moet de overheid integrale slimme beleidskeuzes maken voor met elkaar samenhangende maatschappelijke opgaven. Voor het beste resultaat in deze “ruimtelijke puzzel” zijn de juiste datavoorzieningen onontbeerlijk. Provincies werken daarom graag samen met het Rijk en medeoverheden aan de realisatie van deze voorzieningen en vragen het Rijk om hier ambitieus op in te zetten. Provincies juichen toe dat er een kabinetsbrede werkagenda komt om de maatschappelijke en economische kansen van digitalisering te benutten. Deze zou zich niet alleen op digitale dienstverlening moeten richten, maar ook op de kansen van digitalisering voor de maatschappelijke opgaven van het Rijk. Goede onderlinge afstemming tussen het ministerie van BZK, de overige departementen en de medeoverheden is daarbij noodzakelijk. Provincies onderschrijven het belang van een transparante, toegankelijke en begrijpelijke overheid. Daarom werken zij samen met Rijk en medeoverheden als “één digitale overheid” de invoering van nieuwe digitaliseringswetgeving, zoals de Wet open overheid en de Wet digitale overheid. De trend van een tekort aan ICT-personeel raakt ook de overheid. De verschillende bestuurslagen kunnen de handen ineenslaan om goed geschoold personeel optimaal in te zetten. Dit is in het bijzonder urgent bij de inzet van datawetenschappers en data-analisten voor adequate integrale beleidskeuzes t.a.v. de grote transities in de fysieke leefomgeving (energietransitie, woningbouwopgave en stikstofproblematiek).

Reacties van provincies op de begroting:

Noord-Nederland

Snel werk maken van ontwikkeling betaalbare en duurzame energie. Het kabinet heeft met Noord-Nederland gouden kansen in handen om de omschakeling naar duurzame energie te versnellen. Daardoor wordt het mogelijk om de klimaatdoelstellingen te halen en blijven bedrijven en huishoudens in de toekomst hopelijk niet meer kampen met torenhoge energierekeningen.

Drenthe

Wij delen de constatering van de Koning dat de huidige manier van leven stuit op grenzen. Bestaanszekerheden lijken weg te vallen en vragen om houvast. Met de problemen die daar bovenop komen, zoals de geopolitieke verhoudingen in de wereld, doet hij een terecht beroep op de veerkracht van onze samenleving. Wat echter ontbrak in het verhaal is wel het perspectief om de verandering in gang te zetten. Veel duiding van problemen, maar weinig oplossingsrichtingen.

Overijssel

Hoopvolle troonrede vraagt om ruimte en daadkracht. De provincie Overijssel herkent zich in de boodschap van de troonrede tijdens Prinsjesdag, waarbij we stap voor stap bouwen aan de grote opgaven waar we in Nederland voor staan. We willen samen met Rijk, gemeenten en andere partners aan de slag met grote opgaven als energie, stikstof en wonen. Dit vraagt wel om voldoende duidelijkheid, ruimte en middelen. De provincie blijft hier bij het Rijk om aandacht voor vragen.

Gelderland

Volwassen democratie vraagt om stevige samenwerking. Gedeputeerde Staten van Gelderland zijn erg blij met het prijsplafond voor lage-en middeninkomens om de energie betaalbaar te houden. Tegelijkertijd vindt het college dat duidelijkheid moet komen voor het Gelderse MKB, dat ook lijdt onder de torenhoge energierekeningen.

Utrecht

Provincie blij met bijdrage kabinet voor Utrechtse opgaven. De provincie Utrecht is blij dat het kabinet geld vrijmaakt voor woningbouw, energietransitie en klimaat. Daaruit blijkt erkenning van de enorme opgave in de Utrechtse regio om op de beperkte

hoeveelheid grond huizen te bouwen, duurzame energie op te wekken en duurzame landbouw te ontwikkelen. De Utrechtse regio is één van de snelst groeiende regio's van Nederland. De verwachting is dat het aantal inwoners de komende decennia met een kwart zal toenemen tot 1.7 miljoen.

Flevoland

Sterk Flevoland draagt krachtig bij aan grote Rijksopgaven. Het College van Gedeputeerde Staten reageert positief op de miljoenennota 2023 en de bijbehorende begroting, die vandaag door het kabinet in Den Haag zijn gepresenteerd. Het college is blij dat er met nadruk wordt gesproken over het belang van een sterke regio en een goede samenwerking tussen de mede-overheden. Aan het begin van zijn jaarlijkse Troonrede benadrukte koning Willem-Alexander dat we in een onzekere en tegenstrijdige tijd leven, waarin we met elkaar voor grote veranderingen komen te staan.

Limburg

Limburgsesamenwerking versterkt Haagse plannen. Het kabinet heeft in de Troonrede vandaag een beroep gedaan op de veerkracht en gezamenlijkheid van alle Nederlanders. Waarden die we in Limburg traditioneel hoog in het vaandel hebben staan. Als provincie voelen we de verantwoordelijkheid om samen met het Rijk en gemeenten bij te dragen aan een toekomstbestendig Nederland. Waar Den Haag bijvoorbeeld op korte termijn mensen te hulp schiet die hun energierekening niet meer kunnen betalen, helpen we in Limburg onze inwoners om energie te besparen en hun huis te verduurzamen. Zo versterken we elkaar. Juist in deze lastige tijden is het van belang dat overheden op alle niveaus optimaal met elkaar samenwerken, zodat we ervoor zorgen dat iedereen kan blijven meedoen. Limburg doet daarbij een beroep op het kabinet om actief werk te maken van de specifieke uitdagingen en kansen van grensregio's zoals de onze.

Zeeland

Zeeland biedt ruimte voor oplossingen

De Zeeuwse overheden reageren op de oproep van de koning om vanuit positieve kracht samen te werken met het kabinet aan de grote opgaven die ook de Zeeuwse samenleving hard raken. Zeeland kiest een aanpak die samengevat kan worden met samen, korte lijnen en draagvlak zoeken. Ook bij moeilijke dossiers.

Zeeland maakt zich net als het kabinet zorgen om de toekomst van de brede welvaart. Dit vraagt om gezamenlijke actie. Zeeland bereidt onder andere een aanbod voor in de vorm van een Regio Deal. We zien daarbij ook kansen voor cultuur.

Telefoon: 070 888 1212
E-mail: communicatie@ipo.nl

Den Haag
Herengracht 23